

Сидорчук О.В.

Котенко С.С.

Національний науковий центр «Інститут механізації та електрифікації сільськогосподарства» НААН України

E-mail: sskotenko@gmail.com

АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ
АКТІВ З ТЕХНІЧНОГО СЕРВІСУ
АГРОПРОМИСЛОВОГО
ВИРОБНИЦТВА

УДК 631.3

В статті викладено аналіз чинних нормативно-правових актів щодо технічного сервісу агропромислового виробництва. Розглянуто Закони України щодо інженерно-технічного забезпечення, технічного регулювання, створення ринкового конкурентного середовища, захисту прав покупців сільськогосподарської техніки. Піднято питання про збільшення впливу органів державної влади на регулювання ринку сільськогосподарської техніки та її технічного сервісу.

Ключові слова: закон, технічний сервіс, конкуренція, технічне регулювання, сільськогосподарська техніка, технічні регламенти

Проблема. Матеріально-технічне забезпечення агропромислового виробництва є одним із найважливіших і найвразливіших напрямів діяльності від господарства до міністерства. Періодичні зміни цін на техніку, запасні частини та пальне знижують купівельну спроможність сільгоспвиробників, не дають можливості задовольнити їх потреби до необхідного рівня. На ринку сільськогосподарської техніки та її технічного сервісу домінують іноземні виробники, їх представництва та дилери. Переваги іноземної техніки у більш високій її надійності. Недоліки – висока вартість як самої техніки, так і технічного сервісу, що робить її недоступною більшості середніх та дрібних господарств. Перевагами вітчизняної техніки є доступна ціна. Проблема створення сучасних ефективних сільськогосподарських машин полягає у тому, що їх параметри обґрунтовуються без належного врахування мінливості біологічних та механіко-технологічних властивостей предметів праці (грунту, рослин, тварин) [1]. Для стимулювання створення нової техніки та розвитку вітчизняного машинобудування прийнятий Закон України [2], проте він не діє в повному обсязі, оскільки на державні програми, які передбачаються цим Законом кошти не завжди виділяються, а якщо і виділяються, то не із загального, а із Стабілізаційного фонду, який здебільшого не наповнюється. Тому вітчизняна техніка є недостатньо конкурентоспроможна навіть на внутрішньому ринку. Це стосується і проблем загального машинобудування [3].

Для просування іноземної техніки на ринок України не має жодних перешкод, а тому значно поширена велика різномарочність техніки одного функціонального призначення. Користувачі сільськогосподарської техніки не мають доступу до повного комплексу технічної документації на її виготовлення та ремонт, засобів технічного обслуговування та ремонту. Ще гірша ситуація із ввезенням вживаної іноземної техніки, на яку, у більшості випадків, немає жодної технічної документації, крім керівництва для оператора. Інформація щодо технічного стану такої техніки, її залишкового ресурсу також відсутня.

Узагальнений наслідок проблеми – невідповідність фактичного стану ринку сільськогосподарської техніки та її технічного сервісу очікуванням переважної більшості сільгоспвиробників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями дослідження забезпечення агропромислового комплексу матеріально-технічними ресурсами займалися такі науковці та практики, як Адамчук В.В., Іванишин В.В., Підлесецький Г.М., Грицишин М.І., Кравчук В.І., Білоусько Я.К., Товстопят В.Л., Денисенко П.А., Тупов Я.С. та ряд інших.

Результати дослідження ринку сільськогосподарської техніки щорічно публікуються багатьма авторами. Так, вивчаючи кон'юктуру ринку за 2004 – 2012 роки, автори [4] установили, що ціни та трактори вітчизняного виробництва в 3 рази нижчі, ніж на трактори іноземного виробництва та в 1,4-2,2 рази нижчі, ніж на вживані іноземні трактори. Проте частка техніки вітчизняного виробництва, яка купується, лише біля 20% від загальної кількості техніки.

За оцінками фахівців ННЦ «Інститут механізації та електрифікації сільського господарства» мінімальне науково обґрунтоване щорічне оновлення парку енергетичних засобів відповідно до технологічної потреби оцінюється у 35 млрд. грн., у тому числі близько 30 тис. шт. тракторів. Прогнозоване подорожчання іноземних тракторів та скорочення імпорту в Україну, на думку авторів, дасть можливість вітчизняним виробникам поліпшити свої позиції на ринку [5]. Комплексне дослідження ринку основних засобів для виробництва сільськогосподарської продукції, проведене ННЦ «Інститут аграрної економіки» показує, що у 2015 році їх нормативна потреба для всіх категорій господарств становитиме 731,1 млрд. грн., в т.ч. машини та обладнання – 274,5 млрд. грн. До 2020 року ці показники становитимуть відповідно 862,8 млрд. грн. та 305,3 млрд. грн. [6].

Незадовільний стан сільськогосподарського машинобудування відображає кризовий стан всього машинобудування в Україні, негативні явища якого посилюються останніми роками [3,7]. В. А. Романенко зазначає: «...в умовах, коли потенціальними конкурентами розрізнених українських виробників є системні інтегровані структури у вигляді потужних корпорацій, виникає пряма загроза витіснення з внутрішнього та зовнішнього ринків українських машинобудівних підприємств. Цей процес набирає обертів...» [3].

Далеко не кращий стан справ і в питаннях технічного сервісу сільськогосподарської техніки. Іноземна техніка на внутрішньому ринку продається без належного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників нормативно-технологічною документацією для її ремонту. На внутрішньому ринку відсутнє ремонтно-технологічне обладнання для виконання технічного сервісу іноземної техніки. Фірмові сервісні центри фактично монополізували ринок ремонту та технічного обслуговування [8].

Аналізуючи проблеми матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств, О. В. Захарчук торкнувся [6] і ефективності деяких законодавчих актів [2,9]. Проте їх неефективність він пояснив лише відсутністю системних підходів до вирішення проблем матеріально-технічного забезпечення села та недовістю державних програм. Ситуація із нормативно-правовими актами для інженерно-технічного забезпечення потребує більш глибокого аналізу. Особливо це актуально, коли для постачання іноземної техніки, як нової так і вживаної, практично не існує ринкових бар'єрів. В той же час, стримуючим фактором для розвитку підприємництва в Україні є адміністративні бар'єри. Г.М. Філюк вважає, що органи державної та муніципальної влади занадто регламентують господарську діяльність, політична діяльність поєднується з бізнесовою, тому пільги та преференції надаються лише окремим компаніям, з якими потім складно конкурувати тому, що існує реальна проблема доступу потенційних конкурентів до обмежених ресурсів [10].

Ще одним аспектом даного дослідження є нормативно-правові акти щодо технічного регулювання. Багато авторів в публікаціях широко висвітлюють проблеми гармонізації вітчизняних стандартів з міжнародними, докладно аналізують відомості про міжнародне співробітництво України в галузі метрології, стандартизації, сертифікації, управління якістю та акредитації [11,12,13]. Проте ці дослідження розглядають лише технічну складову, не даючи уяви про системний підхід пов'язаний з організаційними, економічними та юридичними аспектами.

Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів Technical service of agriculture, forestry and transport systems

Отже, відсутність чітких правил ведення бізнесу, недостатній вплив держави як не заангажованого арбітра, здатного забезпечити дотримання верховенства права, зумовлює ситуацію, яка призводить до монополізації ринку потужними іноземними компаніями та наявності адміністративних бар'єрів для розвитку малого і середнього бізнесу з технічного сервісу агропромислового виробництва. В державі існує нагальна проблема формування конкурентної культури та необхідність системного розвитку економічного і технічного регулювання.

Для того, щоб ефективно запрацювали ринкові закони, розвивався конкурентний ринок технічного сервісу АПВ, більш швидкими темпами запроваджувалося технічне регулювання, потрібно аналізувати та вдосконалювати законодавчу базу.

Мета. Метою цієї роботи є аналіз нормативно-правових актів щодо технічного сервісу агропромислового виробництва.

Виклад основного матеріалу. Система організаційно-правового регулювання, яка безпосередньо організує матеріально-технічне забезпечення агропромислового виробництва та захист прав користувачів сільськогосподарської техніки та її технічного сервісу включає ряд законодавчих актів, зокрема, Закони України: а) Про систему інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу України, від 05 жовтня 2006, № 229-V [9]; б) Про захист прав покупців сільськогосподарських машин, від 05 червня 2003 № 900-IV [14]; в) Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу, від 07 лютого 2002 № 3023-III [2]. Водночас, основні засади господарювання в Україні визначає Господарський кодекс [15], який, також, регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання. Згідно із статтею 18 цього кодексу держава здійснює антимонопольно-конкурентну політику та сприяє розвиткові змагальності у сфері господарювання через уповноважені органи державної влади (галузеві міністерства) та органи місцевого самоврядування.

Уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання [15 ст.25 ч.3]. Як же ці норми виписані в галузевому Законі «Про систему інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу України»? Ні в основних завданнях системи інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу, ні в основних організаційних принципах, ні при означенні пріоритетності розвитку системи інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу, де визначається спрямованість державної технічної політики в агропромисловому комплексі [9], немає відповідної норми. Нібито немає на ринку монопольного становища іноземної техніки, яка за багатьма позиціями майже повністю витіснила вітчизняну. Законодавчої норми щодо державного регулювання ринків техніки, технічного сервісу, сприяння економічній конкуренції повністю відсутні.

Цей же закон [9 ст.5] визначає суб'єктів системи інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу, серед яких досить детально перераховуються технічні та технологічні науково-дослідні, дослідно-конструкторські організації, машинобудівні заводи та підприємства технічного сервісу, тощо. Проте повністю ігноруються представництва іноземних фірм, дилери, дистриб'ютори, фірмові сервісні технічні центри тощо, які не просто є суб'єктами ринку, а, в переважній більшості, домінують на ньому.

Норми закону «Про захист прав покупців сільськогосподарських машин» [14] захищають не лише покупців машин від неякісної нової чи вживаної техніки, але захищають користувачів техніки від неякісного технічного сервісу. Підприємства, які проводять ремонти та технічне обслуговування, нарівні з виробниками, продавцями відповідають

Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів
Technical service of agriculture, forestry and transport systems

за збитки від простоїв внаслідок неякісно наданих послуг. Це дуже важлива норма. За кожний день затримки усунення несправностей понад нормативні строки покупцям виплачується неустойка в розмірі вартості машино-дня роботи. Розрахунок вартості машино-дня роботи та збитків від простою проводиться за методикою, яка затверджена постановою КМУ № 885 від 12.07.2004 р. [16]. Однак, чинна методика має багато недоліків: не враховує простій агрегованих машин, коли втрачає роботоздатність одна із них, а простоюють також інші, які неможливо використати автономно або в складі іншого агрегату; неустойку необхідно брати в розмірі вартості машино-дня простою агрегату, який не тотожний розміру вартості машино-дня роботи; не враховує упущену вигоду користувачів, тощо. При розрахунку неустойки та збитків від простою більш доцільно використовувати методику ННЦ «ІМЕСГ» [17].

Цим же законом [14] виробників техніки змушують створювати мережу сервісних центрів для вчасного та якісного обслуговування проданої техніки. Проте в законі «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування» підприємства технічного сервісу, їх діяльність не лише не стимулюються, їх там, навіть, не згадують взагалі [2].

Підприємствам технічного сервісу, так як і технологічного сервісу, «не повезло» і у законі «Про сільськогосподарську кооперацію». Не зрозуміло, до якого з зазначених видів [18 ст.5] сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів: переробних, заготівельно-збутових чи постачальницьких їх відносити. Відсутні в цьому законі і такі види послуг, як технічне обслуговування, діагностика. А під технологічними послугами очевидно розуміють агротехнологічні, але є ще ж технології в технічному обслуговуванні, ремонті, відновленні деталей.

Взагалі понятійний апарат законів, що аналізуються, потребує уточнення. Так, техніка, технічні засоби в законах означені різними термінами (таблиця 1). Причому до технічних засобів відносять як самі сільськогосподарські машини, так і спеціальне обладнання та механізми для обслуговування цих машин [9].

Аналіз понять «техніка», «технічні засоби»

Закони України	Терміни, які вживаються	Пропозиції щодо зміни термінів
Про систему інженерно-технічного забезпечення [9].	технічні засоби для агропромислового комплексу - машини, механізми, обладнання, устаткування, технологічні комплекси і лінії з них, які використовуються в сільському господарстві, харчовій та переробній промисловості для вирощування, збирання, зберігання та перероблення сільськогосподарської продукції, а також для надання послуг з технічного сервісу.	технічні засоби для агро-промислового комплексу - всі види техніки, обладнання, устаткування, механізми, технологічні комплекси та лінії з них (<i>крім надання послуг з технічного сервісу</i>); засоби технологічного оснащення технічного сервісу – обладнання, устаткування, механізми, прилади, спеціальні інструменти та пристосування для проведення технічного обслуговування, діагностування, ремонту технічних засобів, їх вузлів та агрегатів, відновлення деталей; <i>залишити традиційне значення термінам: «сільськогосподарська машина» та «обладнання для харчової і переробної промисловості»</i>
Про захист прав покупців с. г. машин [14].	сільськогосподарська машина - всі види техніки і обладнання для агропромислового комплексу.	
Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування [2].	техніка і обладнання для агропромислового комплексу - машини, механізми, обладнання, устаткування, технологічні комплекси та лінії з них, що використовуються в сільськогосподарському виробництві, харчовій та переробній промисловості для проведення робіт з вирощування, збирання, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції.	

Щодо визначення поняття технічний сервіс, то тут теж існують розбіжності в законодавчих актах (таблиця 2). А в законі про стимулювання вітчизняного машинобудування [2] про технічний сервіс, як одну з найбільш важливих функцій машинобудування, якій іноземні виробники приділяють дуже багато уваги, вкладають великі кошти, намагаючись максимально наблизити його до користувача машин, технічний сервіс взагалі не згадується. Автори законопроекту вважають, що у нас немає проблем з технічним сервісом. Проте, це далеко не так. Дослідження, проведені ННЦ «ІМЕСГ» показують, що всі респонденти визнають наявність проблеми з технічним сервісом сільськогосподарської техніки. Навіть, прогресивний фірмовий технічний сервіс за термінами виконання робіт викликає незадоволення у 66% респондентів, якістю робіт незадоволені 61%, а вартістю робіт – 85% респондентів.

Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів
 Technical service of agriculture, forestry and transport systems

Таблиця 2.

Аналіз поняття «технічний сервіс»

Закони України	Терміни, які вживаються	Пропозиції щодо зміни термінів
Про систему інж.-техн. забезпечення [9].	технічний сервіс - забезпечення агропромислового комплексу технічними засобами і підтримання їх у технічно справному стані протягом усього періоду експлуатації, вивчення попиту, реклама, технічна і торгово-економічна інформація, доставка, передпродажна підготовка, гарантійне обслуговування нових та відремонтованих технічних засобів, забезпечення запасними частинами, навчання експлуатаційно-ремонтного персоналу.	технічний сервіс АПК – забезпечення агропромислового комплексу технічними засобами і підтримання їх у технічно справному стані протягом усього періоду експлуатації, вивчення попиту, реклама, технічна і торгово-економічна інформація, доставка, передпродажна підготовка, технічне обслуговування та ремонт технічних засобів , забезпечення запасними частинами, технічною документацією, засобами технологічного оснащення , навчання експлуатаційно-ремонтного персоналу;
Про захист прав покупців с. г. машин [14].	технічний сервіс - комплекс робіт та послуг із забезпечення покупців сільськогосподарськими машинами, ефективного використання та підтримання їх у справному стані протягом всього періоду експлуатації.	технічний сервіс технічних засобів - передпродажна підготовка, діагностування, технічне обслуговування, ремонт (в т.ч. вузлів та агрегатів), відновлення деталей, постановка на зберігання, зняття зі зберігання, утилізація технічних засобів
Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування [2].	термін « технічний сервіс » відсутній (не застосовується)	

Департаменти агропромислового розвитку обласних державних адміністрацій розуміють ситуацію в регіонах та неодноразово виходили з пропозиціями щодо законодавчого врегулювання питань технічного сервісу та економічного стимулювання його розвитку.

Останні роки Україна тісно співробітничала з ЄС у сфері технічного регулювання, взявши на себе зобов'язання поступово досягти відповідності з технічними регламентами ЄС та системами стандартизації, акредитації, робіт з оцінки відповідності та ринкового нагляду ЄС, а також дотримуватись принципів та практик, передбачених актуальними рішеннями та регламентами ЄС. Загальний порядок та умови розміщення продукції на внутрішньому ринку ЄС, проведення робіт з оцінки відповідності та акредитації, а також механізм ринкового нагляду окреслені у Регламенті Ради ЄС № 765/2008 від 9 липня 2008 року та Рішенні Європейського Парламенту та Ради ЄС № 768/2008 від 9 липня 2008 року.

Шляхом лібералізації міжнародної торгівлі ЄС вдалося суттєво знизити тарифні бар'єри. Середній рівень тарифного захисту ринку промислових товарів в ЄС для України на сьогодні коливається у межах 4,4% - 5%. Очевидно, що основними перешкодами

у торгівлі промисловими товарами з ЄС є не імпорتنі тарифи, а технічні бар'єри. Система технічного регулювання в ЄС вважається найбільш ефективним та успішним прикладом усунення технічних бар'єрів у торгівлі.

Те, що технічне регулювання являє собою цілісну систему, мабуть, не викликає сумніву ні у науковців, ні у практиків. Проте визначення поняття «система технічного регулювання» відсутнє у нормативно-правових актах. Навіть новий Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», який буде вводиться з 16.02.2016 року, не дає такого визначення. В цьому законі оновлено визначення терміну «технічне регулювання» в порівнянні з законом, який діє у 2015 році. «Технічне регулювання - правове регулювання відносин у сфері визначення та виконання обов'язкових вимог до характеристик продукції або пов'язаних з ними процесів та методів виробництва, а також перевірки їх додержання шляхом оцінки відповідності та/або державного ринкового нагляду і контролю нехарчової продукції чи інших видів державного нагляду (контролю)» [19].

В законі «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності», який діє до 10.02.2016, при визначенні сфери дії закону, стандарти були винесені за рамки технічного регулювання. «Цей Закон регулює відносини, пов'язані з діяльністю у сфері стандартизації, технічного регулювання, у тому числі оцінки відповідності ...» [20]. Новий закон виправляє цю недоречність. «Цей Закон регулює відносини, що виникають у зв'язку з розробленням та прийняттям технічних регламентів і передбачених ними процедур оцінки відповідності, їх застосуванням стосовно продукції, яка вводиться в обіг, надається на ринку або вводиться в експлуатацію в Україні, а також здійсненням добровільної оцінки відповідності» [17]. Проте у самому законі «Про стандартизацію» [21], втім як і у законі «Про метрологію та метрологічну діяльність» [22], відсутні положення про те, що стандартизація, метрологічна система та метрологічна діяльність є складовими частинами загальної системи технічного регулювання.

Висновки. Чинна законодавча база гальмує розвиток конкурентного ринку технічного сервісу агропромислового виробництва. Нормативно-правові акти не повністю відповідають науковій і виробничій практиці, вони не є системними, не повністю співвідносяться один з одним та не відповідають основним положенням Господарського кодексу. Понятійний апарат законів, що аналізуються, потребує уточнення.

Існує нагальна потреба у вдосконаленні нормативно-правових актів щодо інженерно-технічного забезпечення агропромислового виробництва та захисту прав користувачів технічних засобів. Державне регулювання має забезпечити розвиток конкурентного ринку технічного сервісу.

Виникає необхідність системного підходу до проблем технічного регулювання з елементами стандартизації, метрології та оцінкою відповідності, розробки технічних регламентів, адаптованих до директив ЄС.

З метою вдосконалення захисту прав користувачів технічних засобів необхідно використовувати сучасну методику визначення збитків від простою, яка враховує вартість простою агрегованих машин та упущену вигоду.

Література

1. Сидорчук О.В. Системні засади дослідження машин. / Сидорчук О.В., Гадзало Я.М. // Механізація та електрифікація сільського господарства. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. Випуск 98. Т.2. – Глеваха, 2013. - С. 444-452.
2. Закон України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування» / <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3023-14>
3. Романенко В. А. Розвиток машинобудування в Україні. / В.А. Романенко // Економіка України. - 2013. - № 10. – С.56 – 66.

Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів
Technical service of agriculture, forestry and transport systems

4. Соловей Д.Ю. Аналіз кон'юктури ринку сільськогосподарської техніки в Україні./Д. Ю. Соловей, Я. К. Білоусько // Економіка України.-2014. - №1. - С.40-44.
5. Грицишин М. Ринок тракторів в Україні / М. Грицишин, Н. Перепелиця, А. Кужелюк // Пропозиція. – 2015.- № 4. - С. 128 – 132.
6. Захарчук О.В. Проблеми матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств України. /О. В. Захарчук // Економіка АПК. -2014. - №7.- С.92 - 99.
7. Якубовський М. М. Внутрішній ринок як дзеркало проблем української промисловості. / М. М. Якубовський // Економіка України. – 2012. - № 8. – С. 4 - 8.
8. Сидорчук О.В., Котенко С.С. Проблеми технічного сервісу сільськогосподарської техніки. / О.В Сидорчук., С.С. Котенко, М.О. Василенко, В.М. Кучерявий // Механізація та електрифікація сільського господарства. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. Випуск 99. Т.2. – Глеваха, 2014. - С. 299-307.
9. Закон України «Про систему інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу України» від 05 жовтня 2006 № 229-V <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/229-16>
10. Филюк Г. М. Адміністративні бар'єри входу на ринок в Україні та їх вплив на розвиток підприємництва./ Г. М. Филюк // Економіка АПК. - 2013. - №6.- С.20 - 30.
11. Голінка, І.М. Розвиток стандартизації на міжнародному, регіональному та національному рівнях / І.М. Голінка // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2009. — № 1. — С. 11 — 17.
12. Дятлова В.В. Гармонізація вітчизняних стандартів з міжнародними та європейськими: стан та проблеми / В.В. Дятлова // Актуальні проблеми регулювання та розвитку зовнішньоекономічної діяльності: зб. наук. пр. Донец. держ. ун-ту упр. — Донецьк, 2008. Вип. 104.- Т. 9. - С. 60 — 67.
13. Мельничук С.Д. Основи системи державного технічного регулювання: Навчальний посібник / С.Д. Мельничук, О.Я. Боровиков, Л.В.Баль-Прилипка // . – К.: НУБІП, 2012. – 283 с.
14. Закон України «Про захист прав покупців сільськогосподарських машин» <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/900-15>
15. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
16. Методика обчислення вартості машино-дня та збитків від простою машин // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/885-2004-%D0%BF>
17. Методика обчислення вартості машино-дня та збитків від простою агрегату./ О.В. Сидорчук, М.І. Грицишин, С.С. Котенко, Н.М. Перепелиця// ННЦ «ІМЕСГ» Глеваха, 2015. – 28 с.
18. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» від 17.07.1997 № 469/97-ВР <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/469/97-вр>
19. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від 15.01.2015 № 124-VIII <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/124-19>
20. Закон України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» від 10.04.2008 № 255-VI <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/255-17>
21. Закон України «Про стандартизацію» від 05.06.2014 № 1315-VII <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1315-18>
22. Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» від 05.06.2014 № 1314-VII <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1314-18>

Sydorchuk Olexandr, Kotenko Sergey **Analysis of legal acts on technical service agroindustrial production**

Formulation of the problem. Periodic changes in the prices of equipment, spare parts and fuel reduced the purchasing power of farmers, they lack the funds to purchase necessary equipment for the timely implementation of agricultural work. In the market of agricultural equipment and its technical service dominated by foreign manufacturers, their representatives and dealers. The advantages of foreign equipment in the higher its reliability. Disadvantages - the high cost of both the engineering and technical services, making it unavailable to most small and medium-sized farms. Benefits agricultural machinery production in Ukraine is lower price.

Objective research. The aim of this work is the analysis of legal acts on technical service agricultural production.

Results. The article describes the analysis of the current legislation on technical service of agricultural production. We consider the law of Ukraine on the engineering and technical support, the establishment of market competition environment, the protection of the rights of buyers of agricultural machinery, promoting the development of domestic engineering. Noted disadvantages of sectoral legislation concerning state regulation of the markets of technical service and creating a competitive environment. It is necessary to provide transition to new techniques when determining losses from an outage of technology taking into account the suffered losses and the missed benefit.

Raised questions about the increasing influence of public authorities to regulate the market for agricultural machinery industry and its technical services. This will raise the share of machinery, manufactured in Ukraine to avoid monopoly position of foreign technology on the market. as the technical service of foreign companies and their representatives do not fully meet the requirements of farmers. This is especially true for the cost of equipment and services, as well as the timing of orders. The high cost of foreign technology and technical service can not be used by small farms. When stimulation of the domestic agricultural mechanical engineering must take into account their network of technical service. Paying attention to the unification of the conceptual apparatus of the current sectoral legislation. It should be brought into line, unifying terms in the law on technical service of agriculture.

Conclusions. The article analyzed and discussed some issues of technical regulation. Today, in the current legislation, there are some disadvantages of the old and new laws. In general, there is no concept of "system" in the field of technical regulation. Showing EU documents, defining common procedure and conditions for the supply of goods on the EU internal market. It is necessary to improve legislation in the field of consumer protection and technical regulations.

Key words: law, technical service, competition, technical regulation, agricultural machinery, technical regulations.

References

1. Sydorchuk O.V. Systemni zasady doslidzhennya mashyn. / Sydorchuk O.V., Gadzalo Ya.M. // Mexanizaciya ta elektryfikaciya silskogo gospodarstva. Mizhvidomchyj tematychnyj naukovyj zbirnyk. Vypusk 98. T.2. – Glevaxa, 2013. - S. 444-452.
2. Zakon Ukrayiny «Pro sty`mulyuvannya rozvytku vitchyznyanogo mashynobuduvannya» / <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3023-14>
3. Romanenko V. A. Rozvytok mashynobuduvannya v Ukrayini. / V.A. Romanenko // Ekonomika Ukrayiny. - 2013. - # 10. – S.56 – 66.

Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів
Technical service of agriculture, forestry and transport systems

4. Solovej D.Yu. Analiz konyuktury rynku silskogospodarskoyi texniki v Ukraini./D. Yu. Solovej, Ya. K. Bilousko // *Ekonomika Ukrainy*.-2014. - #1. - S.40-44.
5. Grycyshyn M. Rynok traktoriv v Ukraini / M. Grycyshyn, N. Perepelycyia, A. Kuzhelyuk // *Propozyciya*. – 2015.- # 4. - S. 128 – 132.
6. Zaxarchuk O.V. Problemy materialno-texnichnogo zabezpechennya silskogospodarskyx pidpryyemstv Ukrainy. /O. V. Zaxarchuk // *Ekonomika APK*. -2014. - #7.- S.92 - 99.
7. Yakubovskiy M. M. Vnutrishnij rynek yak dzerkalo problem ukrayinskoyi promyslovosti. / M. M. Yakubovskiy // *Ekonomika Ukrainy*. – 2012. - # 8. – S. 4 - 8.
8. Sydorhuk O.V., Kotenko S.S. Problemy texnichnogo servisu silskogospodarskoyi texniki. / O.V Sydorhuk., S.S. Kotenko, M.O. Vasylenko, V.M. Kucheryavyj // *Mexanizaciya ta elektryfikaciya silskogo gospodarstva. Mizhvidomchij tematychnyj naukovyj zbirnyk. Vypusk 99. T.2. – Glevaxa, 2014. - S. 299-307.*
9. Zakon Ukrainy «Pro systemu inzhenerno-texnichnogo zabezpechennya agropromyslovogo kompleksu Ukrainy» vid 05 zhovtnya 2006 # 229-V <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/229-16>
10. Fylyuk G. M. Administratyvni baryery vxodu na rynek v Ukraini ta yix vplyv na rozvytok pidpryyemnyctva./ G. M. Fylyuk // *Ekonomika APK*. - 2013. - #6.- S.20 - 30.
11. Golinka, I.M. Rozvytok standartyzaciyi na mizhnarodnomu, regionalnomu ta nacionalnomu rivnyax / I.M. Golinka // *Standartyzaciya, sertyfikaciya, yakist*. — 2009. — # 1. — S. 11 — 17.
12. Dyatlova V.V. Garmonizaciya vitchyznyanyx standartiv z mizhnarodnymy ta yevropejskymy: stan ta problemy / V.V. Dyatlova // *Aktualni problemy regulyuvannya ta rozvytku zovnishnoekonomichnoyi diyalnosti: zb. nauk. pr. Donecz. derzh. un-tu upr.* — Doneczk, 2008. Vy`p. 104.- T. 9. - S. 60 — 67.
13. Melnychuk S.D. Osnovy systemy derzhavnogo texnichnogo regulyuvannya: Navchalnyj posibnyk / S.D. Melnychuk, O.Ya. Borovykov, L.V.Bal-Prylypko // . – K.: NUBIP, 2012. – 283 s.
14. Zakon Ukrainy «Pro zaxyst prav pokupciv silskogospodarskyx mashyn» <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/900-15>
15. Gospodarskyj kodeks Ukrainy vid 16.01.2003 # 436-IV. <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
16. Metodyka obchyslennya vartosti mashyno-dnya ta zbytkiv vid prostoyu mashyn // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/885-2004-%D0%BF>
17. Metodyka obchyslennya vartosti mashyno-dnya ta zbytkiv vid prostoyu agregatu./ O.V. Sydorhuk, M.I. Grycyshyn, S.S. Kotenko, N.M. Perepelycyia// *NNCz «IMESG» Glevaxa, 2015. – 28 s.*
18. Zakon Ukrainy «Pro silskogospodarsku kooperaciyu» vid 17.07.1997 # 469/97-VR <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/469/97-vr>
- 19 Zakon Ukrainy «Pro texnichni reglamenti ta ocinku vidpovidnosti» vid 15.01.2015 # 124-VIII <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/124-19>
20. Zakon Ukrainy «Pro standarty, texnichni reglamenti ta procedury ocinky vidpovidnosti» vid 10.04.2008 # 255-VI <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/255-17>
21. Zakon Ukrainy «Pro standartyzaciyu» vid 05.06.2014 # 1315-VII <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1315-18>
22. Zakon Ukrainy «Pro metrologiyu ta metrologichnu diyalnist» vid 05.06.2014 # 1314-VII <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1314-18>